

რისკების მართვის პროცედურა
RISK MANAGEMENT GUIDE
ND 2-017

---

*დოკუმენტი დამტკიცებულია ბათუმის
სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის რექტორის 2024
წლის 21 თებერვალი № 01-46 ბრძანებით*

2024

Contents| სარჩევი

Introduction / შესავალი.....	3
The Risk Management Process / რისკის მენეჯმენტის პროცესი	3
Risk Types/რისკების ნაირსახეობები	4
Broad Risk Areas Defined/რისკების არეალის განსაზღვრა.....	5
Step 1 – Risk Identification / 1 საფეხური - რისკების იდენტიფიცირება	6
Step 2 – Risk Assessment / მე-2 საფეხური - რისკების შეფასება.....	7
Documenting Risk Assessment / რისკების შეფასების დოკუმენტირება / გაფორმება....	9
Step 3 – Risk Mitigation / მე-3 საფეხური - რისკის შემცირება.....	12
Step 4 – Risk Communication & Monitoring / 4 საფეხური - რისკების კომუნიკაცია და მონიტორინგი	16
APPENDIX I. Commonly Found Risks in Higher Education Settings	17
APPENDIX II. RISK REGISTER FOR BSMA / საზღვაო აკადემიის რისკების რეესტრი	18
Summary Risk Register –2024.....	18
STRATEGY / სტრატეგია.....	22
GOVERNANCE AND ORGANISATION STRUCTURE / მართვა და ორგანიზაციის სტრუქტურა	24
FINANCIAL RISK / ფინანსური რისკი.....	25
HUMAN RESOURCES AND STAFF ISSUES / ადამიანური რესურსები	26
HEALTH AND SAFETY / ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხოება	27
SECURITY / უშიშროება.....	29
ICT / ინფორმაციული ტექნოლოგიები	30
TEACHING / სწავლების პროცესი.....	32
STUDENT RETENTION / სტუდენტების კონტინგენტის შენარჩუნება	34
APPENDIX III. STCC Risk Register /მეზღვაურთა სასწავლო, საწვრთნელი და სერტიფიცირების ცენტრის რისკების რეესტრი (ცალკე დოკუმენტი)	
APPENDIX IV. Poti Branch (PMTTC) Risk Register / ფოთის ფილიალის რისკების რეესტრი (ცალკე დოკუმენტი)	
APPENDIX V. Risk Mitigation Plan 2024 /რისკების შემცირების წლიური გეგმა 2024 (ცალკე დოკუმენტი)	
APPENDIX VI. Contact persons in case of emergency / საკონტაქტო პირების სია გადაუდებელი შეტყობინებისთვის (ცალკე დოკუმენტი)	

Introduction / შესავალი

Risk management guide is document which identifies, evaluates and manages to incidents determined by Batumi state maritime academy and Batumi state maritime academy – Poti Branch.

რისკების მართვის პროცედურა არის დოკუმენტი რომელიც განსაზღვრავს, აფასებს და რეაგირებს ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის და ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის ფოთის ფილიალის მიერ გამოვლენილ რისკებზე.

The Risk Management Process / რისკის მენეჯმენტის პროცესი

The four steps of the risk management process are:

რისკების მენეჯმენტის პროცესი შედგება 4 საფეხურისაგან:

Step 1 – Risk Identification

1 საფეხური - რისკების იდენტიფიცირება

Step 2 – Risk Assessment

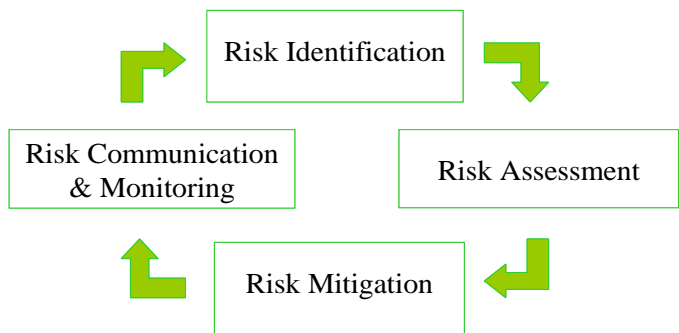
2 საფეხური - რისკების შეფასება

Step 3 – Risk Mitigation

3 საფეხური - რისკების შემცირება

Step 4 – Risk Communication & Monitoring

4 საფეხური - რისკების კომუნიკაცია და მონიტორინგი

Risk management is intended to identify opportunities for mitigation and strengthen the existing BSMA efforts by providing a standardized process, access to information (e.g., resources, newsletters) and access to effective tools (e.g., risk maps, metrics and self-assessment approaches).

რისკების მენეჯმენტი (მართვა) წარმოადგენს რისკების იდენტიფიცირების, შეფასების და მათ მიერ გავლენის შემცირების (აცილების) მართვად პროცესს, რომელიც ემსახურება დაგეგმილი პროცესების მიმდინარეობის გამართულ ფუნქციონირებას, ინფორმირებას და შესაბამისი ეფექტური საშუალებების / ხერხების გამოყენებას მართვის პროცესში,

როგორცაა რისკების რუქები, რაოდენობრივი მახასიათებლები - კრიტერიუმები, თვითშეფასებები და ა.შ.

A comprehensive risk management process will:

რისკების მენეჯმენტის პროცესი წარმოადგენს მრავალწახნაგოვან პროცესს, რომელიც შედგება:

- assign a cross-functional group to identify risks; მრავალფუნქციური ჯგუფების ჩამოყალიბებას რისკების იდენტიფიცირების მიზნით;
- prioritize risks; პრიორიტეტული რისკების გამოყოფას;
- sift through the prioritized risks to decide which ones require immediate attention; პრიორიტეტული რისკების შორის ისეთი რისკების გამოყოფას, რომლებიც მოითხოვს დაუყოვნებლივ ჩარევას;
- develop a Risk Management Plan; რისკების მართვის გეგმის ჩამოყალიბებას;
- re-assess priority risks at least once a year; წელიწადში ერთხელ რისკების გადახედვას და პრიორიტეტების გადახალისებას;
- be an iterative process. პროცესების ინტერაქტიულობა.

Risk Types/რისკების ნაირსახეობები

There are five risk types are identifies in higher education institutions:

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჩამოყალიბებულია 5 ტიპის რისკი:

1. **Compliance Risk:** Risk created by failing to follow the external regulations (national laws, regulations and standards) or internal regulations (BSMA policy or procedure).
შესაბამისობის რისკი: რისკი იმისა, რომ აკადემიის მიერ არ იქნება შესრულებული გარე მარეგულირებელი საკანონდებლო მოთხოვნები (ნაციონალური კანონები, დარგობრივი რეგულაციები და საგანმანათლებლო სტანდარტები);
2. **Financial Risk:** Risk that may result in loss of physical assets or financial resources.
ფინანსური რისკი: დაფინანსების წყაროს დაკარგვის რისკი;
3. **Operational Risk:** Risk that affects ongoing day-to-day management processes.
ოპერირების რისკი - ექსპლუატაციის - ფუნქციონირების რისკი: რისკები, რომელიც გავლენას ახდენს ყოველდღიურ მართვის პროცესზე;
4. **Strategic Risk:** Risk that affects the BSMA's ability to achieve its objectives.
სტრატეგიული რისკი: ეს რისკი უკავშირდება აკადემიის შესაძლებლობებს მიაღწიოს დასახულ მიზნებს;

5. **Reputational Risk:** Risk that affects the perception that others have of the BSMA.
რეპუტაციასთან დაკავშირებული რისკი: რისკები, რომელიც უკავშირდება აკადემიის რეპუტაციის შელახვას.

რისკების არეალის განსაზღვრა

The following functional areas should be considered in the risk management process.
რისკების მართვის პროცესისთვის განსაზღვრულია შემდეგი ფუნქციური არეალი:

Academic Affairs - Provides assistance, leadership, guidance and resources to the entire academic division.

აკადემიური საქმიანობა - აკადემიური საქმიანობის მხარდაჭერა, ყველა საჭირო რესურსებით უზრუნველყოფა.

Buildings and Grounds - Oversees building maintenance, repair and upgrades, and complies with environmental, safety and health procedures relating to facility operations. Buildings and Grounds controls and supervises utilities, equipment, and all custodial services.

შენობა - ნაგებობები - შენობა-ნაგებობებზე ზედამხედველობა, მომსახურება, შეკეთება და განახლება ასევე, დაწესებულების ოპერირების პროცესში ყველა გარემოს დაცვითი, უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პროცედურების დაკმაყოფილება. ნაგებობებისა და მოედნების კონტროლი და ზედამხედველობა, კომუნალური აღჭურვილობის მომსახურება.

Business Continuity - Ensures that critical business functions will be available to customers, suppliers, regulators, and other entities that must have access to those functions. Business Continuity refers to those activities performed daily to maintain service, consistency, and recoverability.

საქმიანობის უწყვეტობის უზრუნველყოფა - საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის შესანარჩუნებლად სავალდებულოა ორგანიზაციის მჭიდრო კავშირები მომხმარებელთან (სტუდენტები, მსმენელები), მომწოდებელთან, მარეგულირებელთან (განათლების ხარისხი, განათლების და მეცნიერების სამინისტრო, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო). ბიზნესის / საგანმანათლებლო საქმიანობის უწყვეტობა ნიშნავს საქმიანობის ყოველდღიურ წარმართავს, თანმიმდევრულ ღონისძიებების უზრუნველყოფასა და მომსახურების დონის შენარჩუნებას.

Computer and Information Services – Manages the use of computers and telecommunications to retrieve, store, and transmit information.

კომპიუტერული და საინფორმაციო მომსახურება - კომპიუტერების და სატელეკომუნიკაციო საშუალებების გამოყენება ინფორმაციის მიღების, შენახვისა და გადაცემის მიზნით.

Environmental Health and Safety - Environmental Health and Safety refers to environmental compliance, policy, waste management and training activities as well as lab safety, research, audits, permits.

სამუშაო გარემოს პირობები (ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება) - გარემოს დაცვა და სამუშაო პირობებში ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხოება დაკავშირებულია ორგანიზაციის საქმიანობის პოლიტიკასთან, მოიცავს საქმიანობის პროცესში ნარჩენების მართვასა და უსაფრთხოებას ლაბორატორიებში.

Budget and Financial - Provides accounting and financial management systems in accordance with BSMA statutes and Georgian regulations. Finance manages from treasury.

საბიუჯეტო და საფინანსო საკითხები - საზღვაო აკადემიაში საბუღალტრო და ფინანსური სისტემა ფუნქციონირებს საფინანსო-ეკონომიური დეპარტამენტის დებულებისა და საქართველოს რეგულაციების თანახმად. ფინანსების ბრუნვა რეგულირდება საქართველოს ხაზინით.

Human Resources – Manages staffing, operation, organization, compensation, hiring, employee performance management, organization development, administration, and training.

ადამიანური რესურსები - საშტატოს დაკომპლექტება, ოპერირება, ორგანიზაცია, სამსახურში აყვანა, თანამშრომლის მიერ შესრულებული საქმიანობის მენეჯმენტი, ორგანიზაციის განვითარება, ადმინისტრირება და მომზადება/გადამზადება.

Public Safety – Serves to prevent and protect the BSMA from emergency events and incidents that may cause significant danger, injury, damage, or harm.

საზოგადოებრივი უსაფრთხოება - გულისხმობს საზღვაო აკადემიის პრევენციას და დაცვას საგანგებო მოვლენებისაგან და ინციდენტებიდან, რამაც შეიძლება სერიოზული ზიანი მიაყენოს აკადემიის ფუნქციონირებას.

Student Services - Provides services and support for students to enhance student growth and development. It encompasses developing programming, advising student organizations and student leaders, student conduct, athletics, financial aid, career development, enrollment management, and study abroad.

სტუდენტური მომსახურება - სტუდენტების ზრდის და განვითარების მიზნით საზღვაო აკადემიაში ფუნქციონირებს სტუდენტთა საქმეთა და შეფასების დეპარტამენტი, რომელიც უზრუნველყოფს სტუდენტების მომსახურებას და მხარდაჭერას. სამსახური ზრუნავს განვითარების პროგრამირების შემუშავებაზე, მათ შორის, სპორტული ღონისძიებების ორგანიზაციაზე, ფინანსურ მხარდაჭერაზე, კარიერის განვითარებაზე და სტუდენტების გაცვლით პროგრამებით საზღვარგარეთ სწავლის ორგანიზებაზე.

Step 1 – Risk Identification / 1 საფეხური - რისკების იდენტიფიცირება

Documenting Risk Identification

რისკების იდენტიფიცირების დოკუმენტური გაფორმება

PURPOSE: To identify specific risks for a broad risk area.

მიზანი: ფართო არეალში სპეციფიური რისკების იდენტიფიცირება.

GOAL: Reveal subject risk areas and identify risk statements for a broad risk area.

ამოცანა: საგნობრივი რისკების არეალის აღმოჩენა და რისკების იდენტიფიცირება ფართო არეალში.

HOW TO DOCUMENT RISK IDENTIFICATION: After reviewing Step 1, generate subject risk areas and risk statements for each broad risk area. Use plain language and be specific.

როგორ უნდა იყოს დოკუმენტირებული იდენტიფიცირებული რისკები:

პირველი საფეხურის განხილვის შემდეგ, რისკების შეჯამება. მარტივი/გასაგები ტერმინების გამოყენება და საკითხების დაკონკრეტება.

Broad Risk Area: Pollution

მაგალითად, განვიხილოთ ისეთი ფართო რისკების არეალი, როგორცაა დაბინძურება

SUBJECT RISK AREAS საგნობრივი რისკების არეალი	RISK STATEMENTS რისკების აღმწერი წინადადებები
1. Air quality (fires/smoke, toxins, second hand smoke, fume hood exhaust) ჰაერის ხარისხი (მასში გამონაბოლქვის, ტოქსიკური ნივთიერებების შემცველობა)	Air emissions exceed Air Operating Permit (AOP) limits. ჰაერის ემისია
2. Security უსაფრთხოება	Unauthorized access or use of restricted materials. უცხო პირების დაშვება აკრძალულია და აკრძალულია აღნიშნული მასალების გამოყენება

Figure 1: Example – Risk Identification Worksheet

Step 2 – Risk Assessment / მე-2 საფეხური - რისკების შეფასება

and the potential impact. To complete this risk assessment, document the assigned measure of likelihood and impact for each risk statement.

მე-2 საფეხურის მიზანია რისკების პრიორიტეტებად ჩამოყალიბება, რაც გულისხმობს რისკების ალბათობის და საფრთხის პოტენციურ ზეგავლენას. რისკების შეფასების დასასრულებლად გასაწერია თუ რა მეთოდებია გამოყენებული ვარაუდის გასაზომად და რა გავლენას ახდენს იდენტიფიცირებული რისკი.

Likelihood of Occurrence: Likelihood (e.g., probability or frequency) may be determined by using a scale of 1 – 5.

მოვლენის ალბათობა: ალბათობა (არ სიხშირე) ითვლება სკალით 1-5.

Rank რანგირება	Measures of Likelihood ალბათობის საზომი

1	Rare იშვიათად	May only occur in exceptional circumstances (e.g., less than once in 10 years). შეიძლება მოხდეს მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევაში (მაგ., ერთხელ ნაკლები მოხვედრის ვარაუდია 10 წელიწადში).
2	Unlikely ნაკლებადსავარაუდოა	Could occur at some time (e.g., at least once in 10 years). შეიძლება მოხდეს იშვიათად (მაგ., ერთხელ 10 წლის განმავლობაში)
3	Possible შესაძლებელია	Might occur at some time (e.g., at least once in 5 years). ხდება ხანდახან (მაგ., ერთხელ 5 წლის განმავლობაში)
4	Likely მოსალოდნელია	Will probably occur (e.g., at least once per year). სავარაუდოა (მაგ., ერთხელ წელიწადში)
5	Almost Certain უჭკველია	Expected to occur in most circumstances (e.g., more than once per year). ყველა პირობებში შესაძლებელია

Figure 2: Measures of Likelihood

Risk Statement რისკების ფორმულირება	Risk Types (Check one or more) რისკის ტიპები						Departments (Affected) განყოფილება/დეპარტამენტი, რომელიც განიცდის ზემოქმედებას	Impact გავლენა	Likelihood აღბათობა
	Operational Risk ოპერირების რისკი	Financial Risk ფინანსური რისკი	Compliance Risk საჩივრის რისკი	Strategic Risk სტრატეგიული რისკი	Reputational Risk რეპუტაციის რისკი	Other Risk სხვა რისკები			
Air emissions exceed air operating permit ჰაერის ემისია აღემატება ოპერირების დაშვებას			x				Environmental Health and Safety გარემოს ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხოება	3	2

Figure 3: Measures of Impact

გავლენის გაზომვა

Impact of Occurrence: Impact (e.g., consequence or severity) is determined by using a scale of 1 – 5. When an event has multiple impacts, select the most severe (i.e., highest number) for the measure of impact.

გავლენა / შედეგი: გავლენა (მაგ., თანმიმდევრულად წარმოქმნილი მოვლენის სიმკაცრე / სირთულე) გამოითვლება სკალით 1-5. როცა მოვლენა იწვევს მრავალმხრივ

გავლენას, უნდა შეირჩეს ყველაზე მკაცრი, რომელიც დათარიღდება ყველაზე მაღალი

რიგბით.

**Documenting Risk Assessment / რისკების შეფასების დოკუმენტირება /
გაფორმება**

PURPOSE: To assess risk statements and classify them according to risk types.

მიზანი: რისკების შეფასება და კლასიფიცირება რისკების ტიპების მიხედვით.

GOAL: Identify the risk types associated with each risk statement, and the impact and likelihood of each risk. Identifying this information in a single chart will help determine risk prioritization.

ამოცანა: რისკების ტიპების იდენტიფიცირება, მათი გავლენის და ალბათობის განსაზღვრა. საიდენტიფიკაციო ჩარტების შემუშავება პრიორიტეტების განსაზღვრის მიზნით.

DOCUMENT RISK ASSESSMENT: See the template below.

რისკების შეფასების დოკუმენტირება: იხილეთ ნიმუში.

Figure 4: Example – Risk Assessment

მაგალითი - რისკების შეფასება

Risk Map/რისკების რუკა:

Catastrophic	5	5	10	15	20	25
Disastrous	4	4	8	12	16	20
Serious	3	3	6	9	12	15
Minor	2	2	4	6	8	10

Insignificant	1	1	2	3	4	5
IMPACT		1	2	3	4	5
	LIKELIHOOD	<i>Rare</i>	<i>Unlikely</i>	<i>Possible</i>	<i>Likely</i>	<i>Almost Certain</i>

Figure 5: Risk Map
რისკების რუკა

	Legend/ აღნიშვნა	Meaning მნიშვნელობა
Highest Likelihood Highest Impact ↑ ↓ Lowest Likelihood Lowest Impact	Extreme უკიდურესი	Significant capability loss and the achievement of objectives are unlikely.
	High მაღალი	Significantly degrades the achievement of objectives or capability.
	Substantial მნიშვნელოვანი	Will degrade the achievement of objectives or capability.
	Medium შუალედური	May degrade the achievement of some objectives or capability.
	Low დაბალი	Little or no impact on the achievement of objectives or capability.

Figure 6: Risk Levels Defined
რისკის დონის განსაზღვრა

Once a risk assessment has been completed, use the Risk Map to assist in prioritizing your risks, and then list them in the Chief Risks Chart.

რისკების შეფასების დასრულების შემდეგ უნდა ჩამოყალიბდეს რისკების რუკა, გამოიყოს პრიორიტეტული რისკები და ჩამოყალიბდეს მთავარ რისკების სქემაში.

Documenting Chief Risks მნიშვნელოვანი რისკების დოკუმენტირება

PURPOSE: To prioritize risks from highest to lowest.

მიზანი: რისკების ჩამოყალიბება პრიორიტეტების შესაბამისად (მაღალი რისკის მქონე - დაბალი რისკის მქონე რისკებამდე).

GOAL: Rank chief risks and identify which ones should receive priority attention in the mitigation process.

ამოცანა: მაღალი რისკების შემცველი მოვლენების იდენტიფიცირება და პრიორიტეტების ჩამოყალიბება რისკების შემცირებისათვის.

HOW TO DOCUMENT CHIEF RISKS: After reviewing Step 2, select your institution’s chief risks and rank them (with number 1 being the highest priority, or most “extreme” risk).

როგორ უნდა იყოს დოკუმენტირებული მნიშვნელოვანი რისკები:

მე-2 საფეხურის განხილვის შემდეგ, უნდა შეირჩეს ორგანიზაციის მნიშვნელოვანი რისკები და მიენიჭოს რანგირება (პირველი ნომრით აღინიშნება მაღალი რისკის მქონე მოვლენები).

Priority (1=highest) პრიორიტე ტები (1=უმაღლე სი)	Risk რისკი	Risk Level (Impact x Likelihood) რისკის დონე (გავლენა X აღბათობა)	Notes/შენიშვნა
1	Fire ხანძარი	25	Boiler house fires may occur overnight or on weekends and may have serious impact. დამით და შაბათ-კვირის განმავლობაში ბოილერზე გაჩენილმა ხანძარმა შეიძლება იქონიოს სერიოზული გავლენა შენობაზე
2	Basement flooding სარდაფის დატპორვა	15	Building is located in a flood zone. Flooding regularly occurs during heavy rain events, and electronic equipment is vulnerable. შენობა მდებარეობს წყალდიდობის ზონაში. დიდი წვიმების პერიოდში იტბორება შენობის სარდაფი, რაც ზიანს აყენებს ელექტრულ მოწყობილობას.

Figure 7: Example – Chief Risks Chart

Step 3 – Risk Mitigation / მე-3 საფეხური - რისკის შემცირება

Internal and Potential Controls შიდა და პოტენციური კონტროლი

The following is a list of control measures that may be implemented during the risk mitigation phase: რისკების შემცირების ფაზა გულისხმობს ქვემოთ ჩამოთვლილ საკონტროლო ღონისძიებებს:

1. Policies and Procedures

Policies are rules established to reduce risk. Procedures are instructions that outline a series of steps taken to ensure that policies are followed.

პოლიტიკა და პროცედურები

პოლიტიკაში გაწერილია დადგენილი წესები, რომელიც ითვალისწინებს რისკების შემცირებას.

2. Education and Awareness Training for Students, Staff, and/or Faculty

Methods used to periodically inform job-specific training or orientation for new employees and in-service training for all employees.

სტუდენტების, პერსონალის (აკადემიური, ადმინისტრაციული) ინფორმირება და გათვითცნობიერება

მეთოდების ჩამოყალიბება, რომელიც ხელს უწყობს დასაქმებულების წვრთნას და სამუშაო გარემოს და წესების სწავლებას.

3. Operational Controls (Engineering and Administrative Controls)

Operational controls are mechanisms to confirm that a policy or procedure is followed. Operational controls include engineering and administrative controls. Engineering controls are built-in measures (e.g., access controls such as keys, door locks, and computer passwords). Administrative controls refer to organizational or work practice measures.

ოპერირების კონტროლი (საინჟინრო და ადმინისტრაციული კონტროლი)

ოპერირების კონტროლი გულისხმობს ორგანიზაციაში ჩამოყალიბებულ მექანიზმებს, რომელიც ხელს უწყობს პოლიტიკის და პროცედურების შესრულებას. ოპერატიული კონტროლი თავის თავად შეიცავს საინჟინრო და ადმინისტრაციულ კონტროლს. საინჟინრო კონტროლს მიეკუთვნება კომპიუტერებზე დაცვის (პაროლის) დაყენება, კარებზე საკეტების დამონტაჟება, რაც ინფორმაციის წვდომას გამორიცხავს უცხო პირებისათვის. ადმინისტრაციულ კონტროლს მიეკუთვნება საქმიანობის მიმდინარეობის შესრულების ზედამხედველობა.

4. Oversight, Monitoring or Executive Controls

These controls refer to those designated to verify (e.g. through tracking, inspecting, documenting, and interviewing) that controls are effective.

ზედამხედველობის, მონიტორინგის და შესრულების კონტროლი

აღნიშნული კონტროლი გულისხმობს კონტროლის პროცესის ვერიფიცირებას (დამოწმებას), და შეიცავს მონიტორინგს, დოკუმენტაციის ინსპექტირებას და თანამშრომლებთან გასაუბრებას.

5. Audit Controls

Formal methods employed to analyze compliance. Audits may include the analysis of documents and sampled transactions.

აუდიტი

ფორმალური პროცესია, რომლის ადგენს შესაბამისობას. აუდიტი შეიძლება მოიცავდეს როგორც დოკუმენტაციის კონტროლს ასევე, ჟურნალების, ჩანაწერების და პროტოკოლების შემოწმებას.

Documenting Risk Mitigation
რისკის შემცირების დოკუმენტირება

PURPOSE: To list existing internal controls and design potential controls.
მიზანი: ჩამოითვალოს არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმები და შემუშავდეს პოტენციური კონტროლის მექანიზმები.
GOAL: To identify gaps in existing internal controls and brainstorm potential controls to address those gaps.
ამოცანა: GAP-ის იდენტიფიცირება არსებული შიდა კონტროლის პროცესში, პოტენციური კონტროლის მექანიზმების ჩაშვება GAP-ს დასაფარად
HOW TO DOCUMENT RISK MITIGATION: After reviewing Step 3, list existing internal controls for a specific risk and then brainstorm and list potential controls that could be put in place to address remaining risk.

Subject Risk Area: Environmental Health and Safety

რისკების არეალი: გარემო, ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება

Risk Statement: workshop/laboratory fire that jeopardize student and staff safety

რისკის განაცხადი: ლაბორატორიაში ან დარბაზში გაჩენილმა ცეცხლმა შეიძლება გამოიწვიოს სტუდენტების და აკადემიაში მომუშავე პერსონალის უსაფრთხოებაზე

Existing Internal Controls (those that are already in place) არსებული შიდა კონტროლი (რომელიც უკვე ფუნქციონირებს)			
Control კონტროლი	Description of Control კონტროლის აღწერა	Type of Control კონტროლის ტიპი	Notes/შენიშვნა
Store for chemicals (ქიმიკატების საცავი)	Chemicals are adequately labeled and kept in the appropriate place. ქიმიური ნივთიერებები ინახება შესაბამის დაცულ ადგილზე.	Operational (Engineering) ოპერირება	Must be checked regularly. MSDS should be on place and familiarized. ითვალისწინებს რეგულარულ შემოწმებას. ითვალისწინებს რეგულარულ ქიმიკატების

			პასპორტის უნდა მოიპოვებოდეს ადგილზე.

Potential Controls (those that should be put into place) პოტენციური კონტროლი (კონტროლის მექანიზმები, რომელიც უნდა შემუშავდეს)					
Control კონტროლი	Description of Control აღწერა	Type of Control კონტროლის ტიპი	Cost დანახარჯები	Timeline for Implementation განსაზღვრული დრო	Notes შენიშვნე ბი
Manual on mixing hazardous chemicals ქიმიკატების უსაფრთხო გამოყენების სახელმძღვანელო	Guidelines on which chemicals can and cannot be mixed together. სახელმძღვანელო, რომელშიც გაწერილია, თუ რომელი ნივთიერებების შერევა შეიძლება	Education Awareness გაცნობა	HSE induction and familiarization	2-3 weeks 2-3 კვირა	

Figure 8: Example – Risk Mitigation Worksheet
რისკების შემცირების სამუშაო ფურცლის მაგალითი

Documenting Annual Risk Mitigation Plan
რისკების შემცირების წლიური გეგმის გაფორმება

PURPOSE: To organize and evaluate existing internal and potential controls and establish communication and monitoring protocols.

მიზანი: არსებული და პოტენციური შიდა კონტროლის შეფასების ორგანიზაციისათვის ჩამოსაყალიბებელია საკომუნიკაციო და მონიტორინგის პროტოკოლები (შაბლონები).

GOAL: Reveal gaps in existing internal controls and evaluate potential measures that can be taken to mitigate each risk. Create communication and monitoring measures for follow-up purposes.

ამოცანა: არსებული შიდა კონტროლის ხარვეზების დადგენა, თითოეული გამოვლენილი რისკის შესამცირებლად პოტენციური ზომების შეფასება. საკომუნიკაციო და მონიტორინგის საშუალებების ჩამოყალიბება მიზნის მისაღწევად.

HOW TO DOCUMENT CONTROLS: After completing Step 3 and reviewing Step 4, document both planned risk mitigation and risk communication and monitoring strategies.

დოკუმენტის კონტროლი: მე-3 და მე-4 საფეხურების გადახედვის შემდგომ საჭიროა რისკების შემცირების გეგმის, საკომუნიკაციო და მონიტორინგის სტრატეგიების დოკუმენტირება.

Risk Reference	Risk Area: Risk Statement	Baseline (Without Mitigation)		Risk Mitigation / რისკების შემცირება							With Mitigation (Existing and Potential Controls)		Risk Communication and Monitoring			
		Likelihood	Impact	Existing/ Potential Controls	Policy and Procedures	Education and Awareness Training ტრენინგი	Operational Controls ოპერაციული კონტროლი	Oversight, Monitoring or Executive Controls	Audit Controls	Other Controls	Likelihood	Impact	Responsible Person	Time Line	Cost of Mitigation	Scheduled Date to Revisit Plan
Ex	Workshops: lack of guidelines endangers students	4	3	Existing Controls არსებულ კონტროლი							1	1				
				Potential Controls / პოტენციური კონტროლი												

Figure 9: Example – Annual Risk Mitigation Plan
რისკების შემცირების წლიური გეგმის მაგალითი

Step 4 – Risk Communication & Monitoring / 4 საფეხური - რისკების კომუნიკაცია და მონიტორინგი

The next step in the risk management process is risk communication and monitoring. Communicating and monitoring is essential to ensure that risks, internal controls, and mitigation plans remain transparent and relevant, and it provides a feedback loop for improving mitigation plans.

რისკის მართვის პროცესის შემდგომ საფეხურს წარმოადგენს რისკის კომუნიკაცია და მონიტორინგი. სწორი კომუნიკაცია და მონიტორინგი აუცილებელი საშუალებაა შიდა კონტროლის მექანიზმის და რისკების შემცირების გეგმის განხორციელების ტრანსპარენტულობის უზრუნველსაყოფად, რაც საშუალებას იძლევა გაუმჯობესდეს და დაიხვეწოს რისკების შემცირების გეგმა.

Risk communication and monitoring plans should include the following:

- designate a risk owner to be responsible for each chief risk;
- minimize internal control gaps, overlap and errors;
- make risk and controls more transparent by providing immediate feedback; and
- Eliminate process redundancies unless deemed necessary for business continuity and/or disaster recovery reasons.

რისკების კომუნიკაციის და მონიტორინგის გეგმა შეიცავს:

- ინფორმაციას „რისკზე“ პასუხისმგებელ პირის შესახებ, ვინც ვალდებულია გაანალიზოს არსებული ცვლილებები და მიიღოს დროული ზომები რისკების შემცირებისთვის;
- მინიმუმამდე იყოს დაყვანილი რისკების საკონტროლო გეგმაში არსებული შეცდომები და მაქსიმალურად იყოს მოცული გავრცელების არეალი;
- რისკი და რისკის კონტროლის მექანიზმები უნდა იყოს მაქსიმალურად გამჭვირვალე, რათა საშუალება მიეცეს მომენტალური რეაგირების;

Annual Risk Mitigation Plan

წლიური რისკების შემცირების გეგმა

An Annual Risk Mitigation Plan (Fig. 8) is a tool that documents the risk response and follow-up actions. In a uniform manner, it documents the risk, its impact and likelihood, existing internal controls, potential controls, communication, and monitoring plans for significant risks. Ideally, The Risk Mitigation Plan should be reviewed and updated at the same time each year.

წლიური რისკების შემცირების გეგმა წარმოადგენს დოკუმენტს, რომლის მეშვეობით დგინდება და ფიქსირდება რისკები და გამომდინარე ღონისძიებები. აღნიშნულ გეგმაში აისახება რისკი, მისი გავლენა, ალბათობა, პოტენციური კონტროლის და კომუნიკაციის მეთოდები, მნიშვნელოვანი რისკების მონიტორინგის გეგმები. რისკების შემცირების წლიური გეგმა ითვალისწინებს წლიურ გადახედვას.

APPENDIX I. Commonly Found Risks in Higher Education Settings

Broad Risk Area: Auxiliary Enterprises

Subject Risk Area:

- Inadequate facilities maintenance / ობიექტის არასაკმარისი ტექნიკური მომსახურება
- Inadequate physical safeguards / ობიექტის არასათანადო დაცვა
- Unhealthy/unsafe environment / არაჯანსაღი / საფრთხის შემცველი გარემო
- Shortage of trained personnel / გაწვრთნილი პერსონალის სიმწირე

Broad Risk Area: Financial Management / ფინანსური მართვა

Subject Risk Area:

- Improper calculation and refunding of tuition and fees / არასათანადო გამოთვლები, არასწორი აღრიცხვა
- Breach of student confidentiality laws / სტუდენტის უფლებების - კონფიდენციალურობის დარღვევა
- Failure to ensure physical security of business office operations / არასათანადო ფიზიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა
- Inaccurate or untimely financial reports / არასწორი და ვადების დარღვევით შესრულებული ფინანსური ანგარიში

Broad Risk Area: Information Technology / ინფორმაციული ტექნოლოგიები

Subject Risk Area:

- Business requirements and IT opportunities are not adequately considered / ინფორმაციული ტექნოლოგიები და ბიზნესის მოთხოვნები არა არის ადეკვატურად განხილული
- Failure to market technology initiatives / ბაზრის მიერ მოთხოვნილი ახალი ტექნოლოგიების გამოყენების ინიციატივის უგულვებელყოფა.

Broad Risk Area: Physical Plant

Subject Risk Area:

- Failure to respond timely and correctly / არადროული და არასათანადო რეაგირება
- Inadequate training of staff / პერსონალის არასაკმარისი წვრთნა
- Destruction of property / ქონების (შენობა-ნაგებობების, აღჭურვილობის) დაზიანება
- Outdated or inefficient equipment / მოძველებული ან ქმედითუუნარო აღჭურვილობის გამოყენება

Broad Risk Area: Student Services / სტუდენტების მომსახურება

Subject Risk Area:

- Failure to safeguard confidential information / ინფორმაციის კონფიდენციალობის დარღვევა
- Failure to obtain proper licensing and accreditation / არასათანადო ლიცენზირება და აკრედიტაციის პროცესის ჩავარდნა
  - Failure to communicate health services information / ჯანმრთელობის მომსახურებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიწოდების სირთულე.

APPENDIX II. RISK REGISTER FOR BSMA / საზღვაო აკადემიის რისკების რეესტრი

SUMMARY RISK REGISTER 2024

Summary Risk Register –2024

ფინანსური რისკები Financial Risk /	Risk of exceeding budget / ბიუჯეტის გადახარჯვა / არასაკმარისი ბიუჯეტი / მიმდინარე ბიუჯეტის შეუსაბამობა გეგმასთან	Analysis of actual spend vs budget, Regular reporting of budgetary position to Governing Authority / დამტკიცებული ბიუჯეტის და ფაქტობრივი ხარჯვის რეგულარული ანალიზი და ანგარიშგება	BSMA top management / საზღვაო აკადემიის ხელმძღვანელობა
	Insufficient finances to deliver strategic Objectives / ფინანსური რესურსების არასაკმარისი რაოდენობა სტრატეგიული განვითარების გეგმით დასახული მიზნების შესასრულებლად	Determine the prioritisation process. Plan to find new revenue sources / დასახულ გეგმაში პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა, ახალი ფინანსური წყაროების მოძიება	BSMA top management / საზღვაო აკადემიის ხელმძღვანელობა
	Risk of Breaching Procurement Policies / შესყიდვების არ შესრულების / დაგვიანებით შესრულების რისკი (ტენდერი არ შედგა / მონაწილეებმა არასრულად დააკმაყოფილეს სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნები/ დისკვალიფიკაცია) დამატებითი ნებართვების მიღების საჭიროება: მარეგულირებელი, სახელმწიფო,	Procurements process is planned timely / შესყიდვების პროცესის დროული დაგეგვა In case of required additional permission- take into consideration of consolidated tender rules სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო კონსოლიდირებული ტენდერის მიწოდების ვადების დაცვა.	Procurement and Asset Management Service/ შესყიდვებისა და აქტივების მართვის სამსახური

Health & Safety / ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხოება	Risk of damage caused by Fire, Explosion and adverse weather conditions (including flooding) / უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები: ხანძარი, აფეთქება, დატბორვა	Safety Statements, Fire Risk Assessments, Training on Fire Safety / უსაფრთხოების პროცედურების შემუშავება, ხანძართან დაკავშირებული რისკების შეფასება, სახანძრო უსაფრთხოების წვრთნების ჩატარება	Health & Safety Responsibility person / unit / უსაფრთხოებაზე და ჯანმრთელობის დაცვაზე პასუხისმგებელი პირი /სამსახური
	Risk Relating to other buildings which do not conform to modern safety standards / შენობა - ნაგებობების უსაფრთხოების საკითხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს	A programme of building improvements ongoing. Close working relationship with Health & Safety /112 team; assure monitoring შენობა-ნაგებობებში უსაფრთხოების ზომების დაცვა, მჭიდრო კომუნიკაცია უსაფრთხოების მარეგულირებელ სამსახურებთან, ზედამხედველობის ორგანიზება	Health & Safety Responsibility person / unit / უსაფრთხოებაზე და ჯანმრთელობის დაცვაზე პასუხისმგებელი პირი /სამსახური
ICT / ინფორმაციული ტექნოლოგიები	Risk of loss of all ICT services/data services / ელექტრონული სერვისების მუშაობის შეფერხება, წვდომის შეზღუდვა	Physical and IT security measures in place, physical and logical design of ICT services / IT უსაფრთხოების ზომების გატარება	IT Service / ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფის სამსახური
Human Resources / ადამიანური რესურსი	Risk of co-employment between occasional/fixed term/permanent employees აკადემიის პერსონალის დამატებითი საქმიანობა სხვა სამსახურებში (უნივერსიტეტებში), სამტატოთი გათვალისწინებული და დროებითი (მოწვეული პერსონალის) შორის არსებული დისბალანსი, კადრების დენადობის რისკი	Monthly audit of core system put in place, policy and guidelines issued on occasional arrangements to 'recruiting staff' ongoing, contact between Director of HR and Heads of Departments to surface emerging contract issues and problem areas. / სისტემის ფუნქციონირების რეგულარული აუდიტი / მონიტორინგი, გამართული საკადრო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება / კადრების მოძიების/ განვითარების/ მოზიდვის გეგმის შემუშავება და განხორციელება, სარეზერვო ადამიანური რესურსის სიტემის ჩამოყალიბება	Human Resources management department / ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტი

Governance & Organisation Structure / მართვა და საორგანიზაციო სტრუქტურა	Risk that organisational structure fails to support effective and efficient implementation of decisions and/or policies / ორგანიზაციული სტრუქტურის არაეფექტური ფუნქციონირების რისკი მოქმედი გადაწყვეტილებების შესრულების და პოლიტიკის გატარების პროცესში	BSMA Executive’s responsibilities have been clarified and organization chart published, development job descriptions ორგანიზაციული სტრუქტურის შემუშავება, დამტკიცება, გასაჯაროება, უფლება- მოვალეობების განსაზღვრა, ვალდებულებების გამიჯვნა Written policies and procedures and guidelines approved, published and disseminated and monitored QAS პოლიტიკების, პროცედურების, გზამკვლევების დამტკიცება, გამოცემა, გავრცელება, იმპლემენტაცია და შესრულების მონიტორინგი Internal Communications Plan in place including publication of Top Management / governing authority decisions on BSMA Web. / შიდა საკომუნიკაციო გეგმის შემუშავება / ინფორმაციის ეფექტურად მიმოცვლის, გაზიარების გზების ჩამოყალიბება. უმაღლესი ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებების გასაჯაროება Supports provided for newly appointed Heads of Departments / structural units / ახალ დანიშნული დეპარტამენტების / სტრუქტურული ერთეულების მხარდაჭერა	Rector, Vice-Rector/ რექტორი, ვიცე რექტორი

Accreditation / Authorization / Certification / recognition processes risks / ავტორიზაციასთან / აკრედიტაციასთან / სერტიფიცირებასთან / აღიარების პროცესთან დაკავშირებული რისკები	Risk of losing license /recognition ლიცენზიის / აღიარების დაკარგვის რისკი	Follow up the external national regulatory requirements / ინსტიტუციური ავტორიზაციის და პროგრამული აკრედიტაციის ვადების დაცვა, გარე მარეგულირებელი / ნაციონალური / საერთაშორისო საკანონდებლო მოთხოვნების შესრულება Assure compliance of educational program with industry specification and accreditation standards requirements / საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისობის უზრუნველყოფა დარგობრივ მახასიათებლებთან და აკრედიტაციის სტანდარტებთან. Monitoring of bachelor/ master level educational program, vocational modular program and short-term training courses implementation საბაკალავრო / სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების, პროფესიული მოდულური პროგრამების და მოკლევადიანი მომზადება-გადამზადების კურსების განხორციელების მონიტორინგი / პერიოდული შეფასება	Program Leader / პროგრამის ხელმძღვანელი Center for Managing and Development Systems/ მართვისა და განვითარების სისტემების ცენტრი Educational – Scientific Center/ სასწავლო-სამეცნიერო ცენტრი Faculty QA / ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფა Head of VTC / პროფესიული მომზადების ცენტრის უფროსი Head of STCC / მეზღვაურთა სასწავლო, საწვრთნელი და სერტიფიცირების ცენტრის უფროსი

Main Risk /ძირითადი რისკი	Example / მაგალითი	Risk Management Tools in Use / რისკის მართვის საშუალებები
BSMA is unsuccessful in achieving its strategic objectives / აკადემიის სტრატეგიული მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული რისკები	• Risk that the BSMA fails to identify and communicate its unique position and focus to the State, staff, students and community აკადემიის სახელმწიფო / მარეგულირებელ სამსახურებთან, დასაქმებულებთან, სტუდენტებთან და საზოგადოებასთან სუსტი კომუნიკაციის რისკი • Risk that BSMA strategic plan forces change at a pace with which the organization cannot cope აკადემიის მიერ სტრატეგიული გეგმის შესრულების სირთულეები, მიზნების ვერ შესრულების რისკი • Risk that BSMA strategic objectives are not communicated or understood throughout the BSMA. აკადემიის თანამშრომლების მიერ აკადემიის მიზნების არასათანადო გათავისების რისკი • Risk that the BSMA fails to manage the specific risks associated with entry into new area of academic or research activities აკადემიის მიერ ახალი აკადემიური აქტივობის ან/და კვლევაში ჩართვის შემთხვევაში პროცესის არასათანადოდ დაგეგმვის რისკი • Risk of BSMA failing to control and measure the costs and timelines of implementing the recommendations of the strategic plan აკადემიის მიერ სტრატეგიული გეგმის რეკომენდირებული ცვლილებების შესრულების ვადების დარღვევის რისკი • Risk that BSMA Strategic Plan is not supported by review of decision-making structures and by department and unit plans. აკადემიის სტრატეგიული გეგმით გათვალისწინებული აქტივობების არასათანადოდ შესრულება პასუხისმგებელი სტრუქტურული ერთეულების და აკადემიური დეპარტამენტების მიერ • Risk that resources are not allocated in a way which fully supports the achievement of strategic objectives არასაკმარისი რესურსების მოზიდვის რისკი სტრატეგიული გეგმით დასახული მიზნების განხორციელებისთვის	• The BSMA has followed an inclusive strategic planning process including staff, students, alumni and other stakeholders საზღვაო აკადემიის მიერ ვრცელი / დეტალური სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემუშავება, რომელშიც გათვალისწინებულია აკადემიური / მოწვეული / ადმინისტრაციული / დამხმარე პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და სხვა დაინტერესებული მხარეები • Governing Authority / top management takes responsibility for the development and implementation of the Strategic Plan with comprehensive KPI Framework. უმალესი ხელმძღვანელობის მიერ სტრატეგიული განვითარების გეგმის საკვანძო შესრულების ინდიკატორების ჩამოყალიბება და შესრულების კონტროლის დაწესება • The achievement of the objectives of the strategic plan are monitored on an ongoing basis სტრატეგიული გეგმის შესრულების / მიზნების მიღწევების რეგულარული მონიტორინგის დაწესება • BSMA Update for all staff at regular intervals აკადემიის პერსონალის განვითარება

BSMA fails to compete effectively with other Institutions for students / სტუდენტებთან მიმართებაში აკადემიის არაეფექტური საქმიანობის რისკი	• Risk that BSMA fails to recognize all sources of competition for students (e.g. Competition from other universities). საზღვაო აკადემიის არაკონკურენტუნარიანობის რისკი • Risk that learning courses / modules / training courses at other institutions will be considered more 'attractive' than some BSMA courses საზღვაო აკადემიის მიერ შეთავაზებული სასწავლო პროგრამების / საწვრთნელი კურსების / მომზადება-გადამზადების მოდულების მიმართ მომხმარებლის (სტუდენტი, მსმენელი, პროფესიული სტუდენტი) არასათანადო ინტერესის • Risk that national priorities / labor market demands change during the learning / training course / module of the strategic plan ნაციონალური პრიორიტეტების / დასაქმების ბაზრის მოთხოვნების ცვლილება და მათი დაინტერესების მკვეთრი ვარდნის რისკი აკადემიის მიერ შეთავაზებული სასწავლო პროგრამების, საწვრთნელი კურსების და მოდულების (მომზადება - გადამზადება) მიმართ	• Ongoing Quality Review of Academic Departments and Programmes აკადემიის მიერ შეთავაზებული პროგრამების / კურსების რეგულარული მონიტორინგი მართვისა და განვითარების სისტემების ცენტრის მიერ. • Development of new courses is carefully managed ახალი კურსების / მოდულების შემუშავების პროცესის სათანადო მართვა • Communications campaigns in place to reinforce BSMA position დაინტერესებულ მხარეებთან მჭიდრო, რეგულარული კომუნიკაცია აკადემიის პოზიციის და მისი ადგილის გამლიერების კუთხით

GOVERNANCE AND ORGANISATION STRUCTURE / მართვა და ორგანიზაციის სტრუქტურა

Main Risk / ძირითადი რისკი	Example / მაგალითი	Risk Management Tools in Use / რისკის მართვის საშუალებები
Risk that there is a failure of Oversight / არასათანადო კონტროლის რისკი	• Risk that Governing Authority does not have the skills, ability or willingness to properly discharge its' responsibilities მმართველი რგოლის მიერ მოვალეობის არასათანადოდ შესრულების რისკი. სახელმძღვანელო რგოლის წარმომადგენლების არასაკმარისი მმართველობითი უნარები და მზაობა შეასრულოს დაკისრებული ვალდებულებები • Risk that Governing Authority Committee structure is irrelevant to the day to day activity of the university. მმართველობითი ორგანოები სენატი/აკადემიური საბჭო და (ფაკულტეტის საბჭო) მიერ ვალდებულებების არასათანადოდ შესრულების რისკი	• Ongoing training provided to Governing Authority მმართველობითი ორგანოების წევრებისთვის მოვალეობების და პასუხისმგებლობების დონის განმარტება • Statement of Corporate Governance published annually ყოველწლიურად მმართველობითი ორგანოების მიერ გამოცემული გადაწყვეტილებების გასაჯაროება • Review of the Effectiveness of Governing Authority carried out in previous year. მიღებული გადაწყვეტილებების ეფექტურობის შეფასება
Risk that organisational structure fails to support effective and efficient implementation of decisions and/or policies / არსებული საორგანიზაციო სტრუქტურა არასაკმარისია აკადემიის ეფექტური ფუნქციონირებისათვის და პოლიტიკის გასატარებლად	• Risk that levels of responsibility associated with some positions becomes unsustainable and inhibit implementation of decisions. რისკი იმისა, რომ პასუხისმგებლობის დონე შეუსაბამოა გადაწყვეტილების მისაღებად • Risk that offices containing support functions (such as Procurement, Legal, Human Resource) do not have resources to monitor that BSMA policy is implemented. აკადემიის პოლიტიკის გასატარებლად სავალდებულო დამხმარე სტრუქტურულ ერთეულებში არსებული არასაკმარისი ადამიანური რესურსის სიმწირის რისკი	• Responsibilities have been clarified and organization chart published დამტკიცებული საორგანიზაციო სტრუქტურის შესაბამისად უფლება-მოვალეობების ჩამოყალიბება, განსაზღვრა, გამიჯვნა და გასაჯაროება • Written policies and procedures and guidelines approved, published and disseminated and monitored by the BSMA პოლიტიკების, პროცედურების, გზამკვლევების შემუშავება, დამტკიცება, გავრცელება და მათი შესრულების მონიტორინგი • Internal Communications Plan in place including publication of Governing Authority decisions on BSMA Web. შიდა საკომუნიკაციო გეგმის შემუშავება და გადაწყვეტილებების გასაჯაროება

FINANCIAL RISK / ფინანსური რისკი

Main Risk / ძირითადი რისკი	Example / მაგალითი	Risk Management Tools in Use / რისკის მართვის საშუალებები
Risk that BSMA has insufficient financial resources to support achievement of strategic objectives / სტრატეგიული გეგმით გათვალისწინებული მიზნების შესასრულებლად არასაკმარისი ფინანსური რესურსების რისკი	• Risk that the funding required to achieve the strategic goals set down in the Strategic Plan 2018-2023 may not materialize სტრატეგიული განვითარების გეგმით გათვალისწინებული რესურსების შეუსაბამობის რისკი • Risk that the increasing numbers of students admitted under the United National Exams programmes cannot be financially resourced ერთიანი ეროვნული გამოცდებით ჩარიცხული სტუდენტების მიერ სწავლის საფასურის გადაუხდელობის რისკი / პროფესიული პროგრამების შემთხვევაში სახელმწიფო დაფინანსების დაგვიანება / მომზადება-გადამზადების პროგრამებზე მსმენელთა რაოდენობის შემცირების რისკი • Risk that student numbers will not be admitted as the required numbers for any reason. ჩარიცხული სტუდენტების რაოდენობის შემცირების რისკი • Risk of increased market pricing for capital projects / programs პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო ხარჯვითი მასალების / პროგრამული უზრუნველყოფის დანახარჯების ზრდის რისკი	• Further diversification of income sources being examined. შემოსავლების დივერსიფიკაცია / შემოსავლების წყაროების გაფართოება • Documented policies and procedures over income and expenditure Long term planning being carried out გრძელვადიანი ბიუჯეტის დაგეგმვა, ბიუჯეტის შემუშავების წესის, მეთოდოლოგიის და პროცედურების განსაზღვრა • Use of external and internal financial auditors შიდა და გარე ფინანსური აუდიტების ჩატარება • Communication with Governmental Authorities and Grants / Donors სახელმწიფო სტრუქტურებთან, საგრანტო და დონორ ორგანიზაციებთან მჭიდრო კომუნიკაცია

HUMAN RESOURCES AND STAFF ISSUES / ადამიანური რესურსები

Risk of employment legislation claims against the university due to lack of clarity on HR policies and procedures and appropriate support being given to senior people responsible for Staff / არათანმიმდევრული საკადრო პოლიტიკის გატარების რისკი	• Risk of inconsistency in implementing/interpreting HR policies and procedures. არათანმიმდევრული საკადრო პოლიტიკის გატარების და პროცედურების არსის აღქმის რისკი • Risk of insufficiently qualification of employed staff არასაკმარისი კვალიფიცირებული კადრების ხელმისაწვდომობა • Risk of insufficiently number of qualified teaching staff / instructor არასაკმარისი კვალიფიცირებული კადრების რაოდენობა • Risk of leakage of qualified staff, Risk of staff moving from contract კადრების გადინების რისკი	• Ongoing revision/updating of all HR Policies to a standard template to deliver Policy, Procedures and Process Framework for the BSMA including საკადრო პოლიტიკის, პროცედურების და სტანდარტების რეგულარული შეფასება და გადახედვა, სიტუაციის ანალიზი და ცვლილებების შეტანა

HEALTH AND SAFETY / ჯანმრთელობის დაცვა და უსაფრთხოება

Risks relating to dangers linked to hazardous substances / რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საფრთხის შემცველ ნივთიერებებთან	Risk of physical injury in a teaching/research laboratory/ educational practice due to an accident associated with handling dangerous chemicals or dangerous substances, either during use or in storage სწავლების / წვრთნის პროცესში/ ლაბორატორიული და პრაქტიკული მეცადინეობების ჩატარებისას საფრთხის შემცველი / მავნე ნივთიერებების გადატანის და შენახვისას პერსონალის და სტუდენტების ფიზიკური დაზიანების რისკი	Subject to regular review Safety Audit, quarterly inspections and regular spot checks უსაფრთხოების აუდიტის / შემოწმების რეგულარულად ჩატარება
Risks relating to catering / კვების ობიექტის რისკები	- Poor Food Hygiene ჰიგიენის დაბალი ხარისხი - Lack of Alergan information კვებით გამოწვეული ალერგიული შეტევების რისკი - Reputational risk რეპუტაციის დაცემის რისკი	- Appointment of approved external catering companies / აღიარებული კვების კომპანიის შემოყვანა - Only approved suppliers used / მხოლოდ აღიარებული მომწოდებლებთან თანამშრომლობა
Risks relating to students, other persons residing in campus accommodation / საერთო საცხოვრებელთან დაკავშირებული რისკები	- Risk of serious injury in the event of fire, gas explosion საერთო საცხოვრებლის მკვიდრის ფიზიკური დაზიანების რისკი, რომელიც გამოწვეულია ხანძრით, აფეთქების - Risk due to violence – break-ins ძალადობის რისკი - Risk of reputational damage to BSMA due to anti- social behaviour on campus აკადემიის რეპუტაციის შელახვის რისკი, რაც შეიძლება იყოს გამოწვეული საერთო საცხოვრებელში ანტი სოციალური ქცევით	- Fire Management programme in place, Fire evacuation procedures located prominently in every apartment, Fire drills undertaken at regular intervals ხანძართან ბრძოლის და ევაკუაციის გეგმის და პროცედურების ხელმისაწვდომობა, მაცხოვრებლების რეგულარული წვრთნა - Annual inspection of gas systems/heating boilers / electrical energy გაზის / გათბობის / ელექტროენერჯის მიწოდების სისტემების რეგულარული ინსპექტირება - Security on campus 24hrs სადღეღამისო დაცვის / უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

Risk relating to Fire, Explosion, and adverse weather conditions/ ხანძრის, აფეთქების და უამინდობასთან დაკავშირებული რისკები	• Risk of injury to staff, students, damage to property & contents due to fire or explosion პერსონალის, სტუდენტების, აკადემიის ქონების ხანძრისგან დაზიანების რისკები • Risk of injury to staff and students, damage to buildings and contents and risk of disruption to business of BSMA due to adverse weather conditions (including flooding). აკადემიის პერსონალის, სტუდენტების, აკადემიის ქონების (შენობა-ნაგებობების, აღჭურვილობის) უამინდობისგან გამოწვეული დაზიანების რისკები • Risk that personal emergency evacuation plans are not in place for staff and students რისკი იმისა, რომ ევაკუაციის გეგმა არ არის განთავსებული თვალსაჩინო ადგილზე; პერსონალი და სტუდენტები არ არის გაცნობილი ევაკუაციის გეგმასთან	• BSMA Health and Safety meetings are conducted regularly აკადემიის მხრიდან უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის საკითხებზე შეხვედრების რეგულარული ჩატარება • Clearly documented and communicated BSMA Safety Policy Statement აკადემიის მიერ უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავება და დამტკიცება • Pre fire planning programme ongoing, Maintenance programmes in place, Training in place, Emergency file developed for every building აკადემიის ყველა შენობაში პერსონალის ევაკუაციის გეგმის ხელმისაწვდომობა, სისტემის ქმედითუნარიანობის შენარჩუნება (ცეცხლჩამქრობების რეგულარული შემოწმება), პერსონალის წვრთნა • Regular maintenance carried out on buildings, including conditioning and heating აკადემიის შენობა-ნაგებობების რეგულარული შემოწმება, კონდიციონერების და გათბობის სისტემების შემოწმება • Plan for and deal with adverse weather conditions in place ამინდის პირობების გაუარესებით გამოწვეული სირთულეების თავიდან აცილების გეგმა

SECURITY / უშიშროება

BSMA property is damaged, stolen or accessed by unauthorised persons / აკადემიის საკუთრების დაზიანების, გაძარცვის ან უცხო პირების მიერ არასანქცირებული ქმედების ჩატარების რისკი	• Risk that criminal damage is inflicted on property აკადემიის ქონების, აღჭურვილობის და დანადგარების დაზიანების რისკი • Risk of loss of computers or other devices with sensitive data აკადემიის კომპიუტერების და აღჭურვილობის დაზიანების / დაკარგვის რისკი • Risk of theft of property აკადემიის საკუთრების ხელყოფის რისკი	• BSMA has a Safety and Internal Regulation Service, with approved provision, regulations and job description საზღვაო აკადემიის სამტატო ნუსხაში გათვალისწინებულია უსაფრთხოების და შინაგანაწესის სამსახური. დამტკიცებულია სამსახურის დებულება და სამუშაო ინსტრუქციები. • Security staff on BSMA 24 hours a day უსაფრთხოების სამსახურის 24 საათიან მორიგეობა • All students has coordinators / adviser officers ყველა სტუდენტს ყავს ზედამხედველი (ოფიცერ-კოორდინატორი) • Limitation and / or strict control of external person entrance on the BSMA territory აკადემიის ტერიტორიაზე უცხო პირების შემოსვლის მკაცრი კონტროლი • Personal has the card entrance control system. Camera installation in the buildings, laboratories, classrooms, etc. საშვების სისტემის გამოყენება, კამერების დამონტაჟება სასწავლო სივრცეში (შენობები, დერეფნები, ლაბორატორიები, აუდიტორიები, საამქროები და ა. შ.)

ICT / ინფორმაციული ტექნოლოგიები

Risk of loss of all ICT services / data services მონაცემების დაკარგვა / დაზიანება	• Risk of physical destruction or loss of BSMA Data Centres აკადემიის მონაცემთა ბაზის / სერვერის ფიზიკური დაზიანება • Risk of loss of internet access for a prolonged period ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში ინტერნეტის მოწოდების შეფერხების რისკი • Risk of cyber threat კიბერ შეტევის რისკი • Risk of loss information ინფორმაციის დაკარგვის რისკი • Risk of back-up generators and UPS not functioning in the event of disruption ინფორმაციის სარეზერვო ასლის დაზიანების ან UPS-ის არასათანადო ფუნქციონირების რისკი	• Data backup strategies include the use of offsite storage and an onsite location that is not in the Data Centres. This ensures that data is available for recovery. ელექტრონული ინფორმაციის სარეზერვო ასლების და სხვა ელექტრონულ საცავში შენახვის სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება. • In co-operation with the internet provider, careful monitoring of building works, digs and other activities on buildings so as to minimise risk of damage to physical IT infrastructure. ინტერნეტ მომწოდებელთან მჭიდრო თანამშრომლობა, შენობა-ნაგებობების პერიოდული მონიტორინგი ქსელების ქმედითუნარიანობის და გამართული ფუნქციონირების შენარჩუნების მიზნით

Risk of loss of key or critical services / ძირითადი/საკვანძო მომსახურებების ფუნქციონირების შეწყვეტის რისკი	• Risk of loss of one or more of the following key services due to events other than those noted above. ერთერთი საკვანძო მომსახურების ფუნქციონირების დროებით ან / და ხანგძლივი ვადით შეჩერება: • Key infrastructural services on which most other services depend ძირითადი სერვისების გათიშვა: წყლის, ელექტროენერჯის მიწოდება • Electronic document flow system ელექტრონული საქმისწარმოების სისტემის (DES) გათიშვა • Wired and wireless network equipment სადენიანი და უსადენო ინტერნეტის გათიშვა • Email and calendar services. ელექტრონული ელ. ფოსტის გათიშვა • Telephone system სატელეფონო მომსახურების გათიშვა • Buildings and security systems შენობა-ნაგებობების უსაფრთხოების სისტემის გათიშვა • Institutional website აკადემიის ვებგვერდის გათიშვა • Student Administration System სტუდენტების ელექტრონული ადმინისტრირების სისტემის გათიშვა • Financial Control System სახაზინო სისტემის გათიშვა • Library management systems ბიბლიოთეკის ელექტრონული სისტემის გათიშვა	• Good governance/oversight of IT Services IT მომსახურების სათანადო მართვის სისტემის ჩამოყალიბება • High level of general I.T. competence, judgement and experience among IT Services Management and Staff IT სამსახურის მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პირებით დაკომპლექტება • Extensive monitoring, checking and alarm systems are in place სისტემის მუდმივი მონიტორინგი • Miscellaneous: Good anti-virus and anti-spam practices & tools, practice among users of sharing passwords has been substantially reduced. დაცვის ზომების გაძლიერება: კარგი ანტი-ვირუსული და ანტი-სპამის პროგრამის ინსტალირება, თანამშრომლებს შორის ინდივიდუალური პასვორდების გაზიარების პრაქტიკის მკვეთრი შემცირება • Excellent general relationships with key hardware suppliers would be of great assistance in the event of a disaster. სერვისების მომწოდებლებთან მჭიდრო კომუნიკაციის დამყარება, სერვისის მომწოდებლის მხრიდან სწრაფი რეაგირების მიზნით.
Risk of Business interruption or financial loss due to the business failure /of a key supplier / ბიზნესის შეწყვეტის ან/და ფინანსური ჩავარდნის რისკი	• Failure of a managed service e.g. security compromise, supplier ceasing trading საქმიანობის ვერ შესრულების საფრთხე, მომწოდებლის მიერ მოწოდების შეწყვეტა / კონტრაქტის შეჩერება	• Financial reviews during supplier selection ფინანსური ანალიზი მომწოდებლის შერჩევის პროცესში • Best practice contract management practices including performance reviews and security reviews დადგენილი საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენება უსაფრთხოების ზომების გადახედვა.

TEACHING / სწავლების პროცესი

Risk that quality of teaching does not reach sufficiently high standard / სწავლების ხარისხის შეუსაბამობა დადგენილ სტანდარტებისადმი	• Risk that the teaching ability of academic staff is not given sufficient consideration in the recruitment process. აკადემიური პერსონალის არჩევისას მათი სწავლების შესაძლებლობების არასათანადოდ შეფასების რისკი • Risk that teaching quality suffers as a consequence of over emphasis on research / administrative responsibilities სწავლების ხარისხის ვარდნა, რაც გამოწვეულია პედაგოგიური / აკადემიური პერსონალის კვლევებში და ადმინისტრაციულ საქმიანობაში ჩართულობით • Risk that class sizes and staff-student ratios reduce quality of teaching რისკი იმისა, რომ დადგენილი სტუდენტების და მასწავლებლების თანაფარდობა უარყოფითად აისახება სწავლების ხარისხზე • Risk that departments / faculties take on too much teaching, offer too many learning courses სასწავლო-აკადემიური დეპარტამენტების და ფაკულტეტების მიერ შეთავაზებული პროგრამების შეიცავს სწავლის შედეგების გადამეტებულ რაოდენობას • Risk that quality of teaching is impaired by insufficient investment in infrastructure to support flexible learning e.g. a virtual classroom, lecture streaming and lecture capture facilities. ინფრასტრუქტურის სიმწირის ზეგავლენა სწავლების ხარისხზე.	• Dean of Teaching and Learning, Deputy Rector of Educational process monitoring სასწავლო პროცესზე პასუხისმგებელი ფაკულტეტის დეკანის და რექტორის მოადგილის სამტატოთი გათვალისწინება • Quality assurance OF BSMA and faculties სამტატოთი აკადემიის მართვისა და განვითარების სისტემების ცენტრის და ფაკულტეტების ხარისხის გათვალისწინება • Academic departments for Teaching – learning process აკადემიური დეპარტამენტების დაშვება • Academic Advisory Office / Faculty council ფაკულტეტის საბჭო • Curriculum committee • კურიკულუმის კომიტეტი • Audio Visual support available, and standardized equipment rolled out in teaching spaces სასწავლო პროცესის ორგანიზება, სასწავლო გარემოს მომზადება, აუდიო და ვიზუალური მასალებით მხარდაჭერა • Regular upgrading of syllabi • სილაბუსების რეგულარული განახლება • Continued focus on recruiting high calibre academic staff with an equal emphasis on teaching and research სასწავლო პროცესის გაუმჯობესების მიზნით მაღალი კლასის პროფესიონალების სამსახურში აყვანა • Endorsement by departmental Reviews and external examiners საქმიანობის შესრულების მონიტორინგი, გარე შეფასება • Professional accreditation ნაციონალური აკრედიტაცია / ავტორიზაცია • Ongoing recruitment to reduce dependence on contract and occasional teaching. აკადემიური პერსონალის რაოდენობის გაზრდა მოწვეული პერსონალის შემცირების ხარჯზე

Risk of quality of students attending BSMA falls below that of other Universities / აკადემიაში მაღალი მოსწრების სტუდენტების რაოდენობის შემცირების რისკი	• Risk that the numbers of first preferences for BSMA applications falls. სტუდენტების მიერ ერთიანი ეროვნული გამოცდებით აკადემიის პირველი მოთხოვნის სიაში შემავალი რაოდენობის შემცირება	• PR Campaign promoting the academic achievements of the BSMA აკადემიის სწორი PR კომპანია • Publications / პუბლიკაციები • Scholarships / სტიპენდიების დანიშვნა • Registrar / რეესტრის წარმოება
Risk that quality of BSMA graduate falls below that of other institutions / სხვა ინსტიტუტებთან შედარებით აკადემიის კურსდამთავრებულების კვალიფიკაციის შემცირება	• Risk that label of BSMA is not well respected in external world, especially industry and enterprise. აკადემიის კურსდამთავრებულის კვალიფიკაციის არ აღიარება დამსაქმებლის ან/და სხვა პირების მიერ • Risk of graduates not being sufficiently grounded in basic skills (literacy, numeracy, analytical thinking and clarity of communication) აკადემიის კურსდამთავრებულების მომზადების არასაკმარისი დონე • Risk that graduates not sufficiently grounded in the discipline სპეციალობის დისციპლინებში აკადემიის კურსდამთავრებულების მომზადების არასათანადო დონე • Insufficient Resources or Capacity to reform საქმიანობის წარმართვისთვის არასაკმარისი რესურსის მოზიდვის / აკუმულირების რისკი	• Curriculum reform in place, which is enhancing quality of the educational experience for students. კურიკულუმის რეგულარული გადახედვა / ცვლილების შეტანა, განათლების ხარისხის გაზრდა

STUDENT RETENTION / სტუდენტების კონტინგენტის შენარჩუნება

Damage to BSMA reputation / peer perception as a result of student drop-out rates / აკადემიის რეპუტაციის ვარდნა და სტუდენტების რაოდენობის კლება	• Risk that the BSMA fails to identify, understand and address student drop-out trends აკადემიის მიერ სტუდენტების რაოდენობის კლების მიზეზის დადგენის განსაზღვრის (იდენტიფიცირების) რისკი • Risk that student experience is poor lack practical component სტუდენტების გამოცდილების დაბალი მაჩვენებლების რისკი სასწავლო კურსებში პრაქტიკული კომპონენტის სიმწირის გამო • Risk that Academic staff are not sufficiently trained/ equipped to detect or support students at risk of dropping out. აკადემიური პერსონალის არასათანადო მომზადების დონე • Risk that “at risk” students are not fully aware of the services offered by the Academic Advisory Office and other services სტუდენტების არასაკმარისი ინფორმირება აკადემიის მიერ შეთავაზებულ სერვისებზე	• Academic Advisory Office (Faculty, Students Support and Career Development Department, Students’ registration, mobility and Assessment Department) provides support to students experiencing academic difficulties. ორგანიზაციული სტრუქტურით გათვალისწინებული სტუდენტების აკადემიური ზედამხედველობა და მხარდაჭერა (ფაკულტეტების დეკანატები, სტუდენტების მხარდაჭერის და კარიერული ხელშეწყობის დეპარტამენტი, სტუდენტების რეგისტრაციის, მობილობის და შეფასების დეპარტამენტი) • Student self governance სტუდენტური თვითმართველობა • Tutor systems in place ტუტორის ინსტიტუტის დანერგვა • Orientation Week საორიენტაციო კვირების მოწყობა • Career Development website section on subject choice/ Organization employer forum დასაქმების მხარდაჭერა, დამსაქმებლების ფორუმების ორგანიზება • A more flexible curriculum model, designed to allow greater opportunities for a student to recover from a bad choice of subject. მოქნილი კურიკულუმის შემუშავება, არჩევითი და / ან თავისუფალი კომპონენტის გათვალისწინება

ND 2-O17

მოქმედებაშია: 08.02.2027

რევიზიის თარიღი: 21.02.2024

რევიზიის №3

(№2 30.11.2020)